

Doelmatigheid

LIMOR is een van de organisaties die in 2016 een subsidie van de gemeente Den Haag heeft ontvangen om de positie van de stad en de Haagse burger te verbeteren. LIMOR doet dit door ondersteuning te bieden aan burgers die het (tijdelijk) niet zelfstandig redden in de maatschappij. LIMOR is er voor mensen die door welke reden dan ook diep in de problemen zijn geraakt en daardoor moeilijkheden ervaren met zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Mensen die dakloos zijn, of dat dreigen te worden. Dit betreft een zeer brede doelgroep die onlosmakelijk verbonden is aan een vraaggerichte aanpak. LIMOR ziet iedereen als een individu en stemt daarom elke vorm van ondersteuning af op de vraag van de cliënt. De cliënten van LIMOR hebben veel voor hun kiezen gekregen. Vaak hebben ze al een slepend en slopend traject achter de rug. Het kastje en de muur kunnen ze uittekenen. Door zorgvuldig te luisteren naar het verhaal bepalen we of het LIMOR traject de juiste keuze is voor een cliënt. Zodat mensen daar terecht komen waar ze het best op hun plek zijn.

Achter de doelgroep met complexe multiproblematiek gaan zorgvragers schuil die op dit moment een verre van standaard-leven hebben, maar bovenal wel gewoon 'mens' zijn. Wij zien verbetering en herstel waar cliënten niet een standaard zorgaanbod krijgen voorgeschoteld, maar waar wij onze opvang en begeleiding specifiek afstemmen op iemands situatie, behoefte en competenties. Onze motiverende maatwerk aanpak vatten we samen in drie woorden: opvangen, aanpakken, loslaten. Eerst creëren we rust en stabiliteit. Dan bouwen we, vanuit de vraag van de cliënt aan vertrouwen (zelf)respect, motivatie en zelfredzaamheid. Om zo met de cliënt toe te werken naar een stabiel leven zonder LIMOR.

Binnen beschermd wonen zien wij cliënten die zich, al dan niet tijdelijk, niet staande weten te houden in een eigen woning zonder ondersteuning. Inzet van ambulante zorg bij een zelfstandige thuissituatie heeft de voorkeur en is vaak afdoende om deze mensen uiteindelijk weer te helpen naar een zelfredzaam bestaan. Soms echter is de problematiek dermate complex dat er behoefte is aan beschermd wonen. Een opname in een beschermde woonvorm tijdens het volwassen leven heeft een grote impact op zelfrespect, (zelf)vertrouwen en motivatie. De manier waarop de woonvorm ingericht is kan hier een cruciaal verschil maken. Een woonvorm van LIMOR is optimaal ondersteunend in beleid en faciliteit, en wijkt zo min mogelijk af van zelfstandig wonen. De risico op hospitalisatie¹ wordt daardoor zo veel mogelijk beperkt en de kansen tot maatschappelijk herstel in de breedste zin gestimuleerd.

---

¹ Onder hospitalisatie worden gedragsveranderingen verstaan bij mensen die voor langere duur zijn opgenomen in een ziekenhuis in een zorginstelling. Het ontstaat als gevolg van een ziekmakende wisselwerking tussen een individu en zijn omgeving. Door aanpassing aan de zorg ontstaat een verlies van zelfstandigheid en afstand tot de maatschappij.

LIMOR vindt dat elke volwassene ten behoeve van maatschappelijk herstel het meest gebaat is bij een omgeving die niet afwijkt van een gangbare levensstandaard. Daarin maken we geen uitzondering als het gaat om onze cliënten. Het delen van sanitair, het stellen van huisregels, niet zelf kunnen koken, gezamenlijke momenten en een aanwezige nachtdienst staan ver af van een normale levensstandaard en hebben niets met maatwerk van doen. LIMOR biedt haar intramurale beschermde woonzorg aan in een appartement waar de cliënt zijn eigen huishouden voert, voor maaltijden zorgt, contact legt met het eigen sociale netwerk en zelfstandig hulp in roept waar nodig. Dit alles gebeurt zonder huisregels anders dan algemeen in de maatschappij geldende regels. LIMOR gaat er in de basis van uit dat elke volwassene hier zelf toe in staat is en biedt, alleen daar waar dit niet mogelijk blijkt ondersteuning. Dit impliceert dat er geen enkel leefgebied standaard wordt overgenomen door hulpverleners. Echter doordat deze zorg in een woonvorm wordt aangeboden is er goed zicht op welke taken cliënten zelf op kunnen pakken of ontwikkelen en bij welke taken cliënten ondersteuning behoeven. Immers is deze kwetsbare doelgroep opgenomen in beschermd wonen omdat het zelfstandig wonen niet haalbaar bleek. En dat is precies wat een beschermde woonvorm van LIMOR onderscheidt van volledig zelfstandig wonen; de zorg is in de nabijheid en cliënten kunnen op alle levensgebieden hulp ontvangen. Deze werkwijze zorgt er voor dat het leven in een woonvoorziening zo min mogelijk afwijkt van zelfstandig wonen. Hier door is de stap naar uitstroom vele malen kleiner en behoudt elke cliënt zijn of haar zelfstandigheid waardoor duurzaam herstel² mogelijk is.

Echter zijn er ook burgers die behoefte hebben aan intensieve zorg maar niet functioneren in een woonvoorziening waar ze samen moeten leven met een groep en zich aan bijbehorende afspraken dienen te houden. Voor chronische daklozen, die doorgaans al een lange carrière in de opvang achter de rug hebben, is dit vaak te veel gevraagd. Daarom biedt LIMOR Housing First, in Den Haag betreft dit een in een samenwerkingsverband tussen LIMOR, Leger des Heils, Gemeente Den Haag, Parnassia en Staedion. Housing First betreft een vorm van intensieve begeleiding waarbij de cliënt eerst een woning aangeboden krijgt en waarin de cliënt het tempo en de inhoud van de begeleiding bepaald. Als enige voorwaarde geldt dat de huur wordt betaald en er geen overlast veroorzaakt wordt. Ook in 2016 bleek dit weer een succesvolle aanpak te zijn. Housing first Den Haag bestond in 2016 vijf jaar, wat reden was tot onderzoek naar de resultaten. Er zijn 140 chronische daklozen, welke tot de meest complexe doelgroep in het sociale domein behoren, geholpen middels Housing First. Daarvan zijn er slechts 15 uitgevallen, een uitzonderlijk laag uitvalpercentage. In het onderzoek is niet berekend hoe veel dit de maatschappij bespaard heeft. Cliënten zeggen: "Housing First was mijn laatste kans", "door Housing First kan ik weer leven".

Naast Housing First biedt LIMOR in Den Haag ook ondersteuning op basis van het Pakket Instellingen. Een pakket dat intensieve zorg aan huis mogelijk maakt. Hier door kan opname in een woonvoorziening dikwijls voorkomen worden en kan de cliënt in zijn of haar eigen woning blijven wonen.

Cliënten die een intra- of extramuraal vorm van beschermd wonen zijn doorgaans ook gebaat bij een nuttige daginvulling. Een daginvulling draagt bij aan herstel en LIMOR zet hier dan ook actief op in. Ook hier in ziet LIMOR mogelijkheden om hospitalisatie zo veel mogelijk te beperken en daarmee de duur van de zorg te verkorten. Om die reden biedt LIMOR geen dagbesteding binnen haar eigen deuren, maar zoekt dit voor haar cliënten buiten, in de maatschappij. Zo dragen we ons steentje bij aan participatie en de inclusieve samenleving. Wanneer een cliënt geen (vrijwilligers)werk heeft of over een andere daginvulling beschikt gaan we samen op onderzoek uit naar affiniteit, arbeidsverleden, opleiding of werkervaring, om zodoende een daginvulling te vinden die het beste bij hem of haar past.

---

² Duurzaam herstel: herstel op persoonlijk als maatschappelijk niveau